

KAYIPLARIMIZ:

Eğitimci Remzi ÖNCÜL'ü Kaybettik...

Cavit BİNBAŞIOĞLU

KİMLİĞİ

Remzi Öncül, son yüzyılda eğitimimize sessiz ve sedasız yön veren ve gelişmesine katkılarda bulunan eğitimcilerimizden biridir. 1909'da Kırklareli'de doğmuş, 1929'da Edirne Öğretmen Okulu'ndan mezun olarak ilkokul öğretmenliğine başlamıştır. Üç yıl ilkokul öğretmenliği yaptıktan sonra Gazi Orta Öğretmen Okulu ve Eğitim Enstitüsü'nün Pedagoji Şubesine girmiş ve buradan 1934 öğretim yılında mezun olmuştur. Buradan mezun olunca Ankara İlköğretim Müfettişliğine atanan Remzi Öncül, daha sonra Gazi Eğitim Enstitüsü'nde 1930'ların başlarında Almanca öğretmenliği yapan öğretmenlerinin (Karl Steruerwald ve Kurt Schönfeld'in) sağladıkları bir burs ile Almanya'ya giderek Bonn'da **Hochschule Für Lehrerbildung** adlı öğretmen yetiştiren bir yüksek okulu bitirmiştir.

Ankara'da 1. ve 3. ortaokullarda Almanca ve Türkçe öğretmenliklerinde bulunmuştur. Daha sonra da bir süre (4 yıl) Afganistan Kabil Pagman Esasi Öğretmen Okulu müdürü ve eğitim bilimi, genel öğretim ve özel öğretim yöntemleri dersleri öğretmenliği yapmıştır. Burada iken bir "Hayat Bilgisi" kitabı yazmıştır.

1944'de ABD'ne giden Remzi Öncül, burada Kolombiya Üniversitesi'nden "Uygulamalı Psikoloji" dalında **Master of Arts** derecesi almıştır (1948).

Yurda döndükten sonra Ankara'da Yüksek Teknik Öğretmen Okulu'nda Psikoteknik Laboratuvarı öğretmeni olmuş ve Talim ve Terbiye Kurulu üyeliği ile Gazi Eğitim Enstitüsü özel eğitim bölümünde öğretmenlik yapmıştır.

Daha sonraki yıllarda da Ticaret Öğretmen Okulu Sekreterlik Şubesinde genel psikoloji öğretmenliği, 1965'te Bakanlık Müfettişliği yapmış ve Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği Psikolojik Savunma görevlerinde bulunmuştur.

Remzi Öncül, 6 Ekim 2007 tarihinde Ankara'da hayata gözlerini yummuştur.

HİZMETLERİ VE ESERLERİ

Remzi Öncül, bu resmi görevleri yanında, 1950'den sonra diğer bakanlıklarla da iş birliği yaparak Ankara'da İş ve İşçi Bulma Kurumu ile Sağlık Bakanlığı'nın kurduğu Cevher Nesibe Sağlık Eğitim Enstitüsü'nün kuruluşunda da görev almıştır.

Bu sırada Remzi Öncül'ün Türk eğitim düşünce ve etkinliklerine getirdiklerini şu bölümlerde toplamak mümkündür:

1. Türkiye'de Yüksek Teknik Öğretmen Okulu'nda ilk kez Psikoteknik merkezinin kurulmasında öncü olmuş ve bunun dışında İş ve İşçi Bulma Kurumu'nda meslek seçme kurslarını başlatmıştır. (Bununla ilgili çalışmalar, Tarafımdan hazırlanan "Türkiye'de Meslekî Rehberlik Merkezlerinin Kuruluşu ve Okullarda Meslekî Rehberlik Çalışmaları" adlı kitapta ayrıntıları ile açıklanmıştır. Ankara: Nobel Yayınları).

2. 1953 yılında öğretmen okullarından Pedagoji dersi kaldırılınca, bunun yerine konan Eğitim Psikolojisi dersinin yardımcı kitabı olarak Fevzi Ertem ile birlikte H. Garret'ten Psikolojiye Giriş adlı bir eser çevirmiş ve öğretmen yetiştiren kurullarda okutulmuştur. O sırada bu alandaki boşluğu doldurmuştur.

Remzi Öncül, Cavit Binbaşıoğlu ile bir görüşme sırasında

3. Türkiye’de rehberlik, meslek seçimi ve özel eğitim alanları ile ilgili eserlerin -çeviri yoluyla da olsa- ilk örneklerini vermiştir. Bu konularda da şu eserleri yayımlanmıştır:

- a) Meslek Eğitiminin Prensipleri ve Tatbikatı (İ. Özdil ile birlikte çeviri, 1957)
- b) Meslek Seçimi (Çeviri, 1962)
- c) Yarınki Mesleğinizi Planlayınız (Çeviri, 1962)
- d) Meslek Seçiminde Gençlere Nasıl Yardım Edebilirsiniz? (Çeviri, 1965)
- e) Çocuklarımıza Ahlakî Değerleri Nasıl Kazandırabilirsiniz? (Çeviri, 1964)
- f) Çocukları Tanımada Testlerden Nasıl Faydalanılır? (Çeviri, 1965)
- g) Çocuklarımızın Öğrenme Yeteneğini Nasıl Geliştirebilirsiniz? (Çeviri, 1965)
- h) Öğretmenler İçin Analiz Tekniği (Çeviri, 1967)
- ı) Köy Tecrübe Okulları (Çeviri, 1962)

Görüldüğü üzere, bu yapıtların hepsi, öğretmenin eğitim ve öğretim görevlerini tam yapmaya yönelik, pratik değeri olan yapıtlardır.

4. Türkiye’de derli toplu ve kapsamlı olarak ilk “Eğitim ve Eğitim Bilimleri Sözlüğü”nü hazırlamıştır.

Eğitim ve Eğitim Bilimleri Terimleri ile ilgili kapsamlı bir sözlük Türk eğitimcilerinin en büyük gereksinimi idi. Bu gereksinimi de Remzi Öncül karşılamıştır. Onun emeklilik yıllarında hazırladığı iki ciltlik (1221+618= 1839 sayfalık) bu dev eser, 2000 yılında Millî Eğitim Bakanlığı tarafından yayımlanmıştır. Türkçedeki eski terimlerle birlikte, Almanca, Fransızca ve İngilizce karşılıkları da verilmiştir.

1995 yılında Remzi Öncül’e Ankara’da Türk Eğitim Derneği’nce “**Eğitim Hizmet Ödülü**” verilmiştir.

Eğitimcilerin her gün başvurdukları bu dev eser, eğitim kavramlarının doğru kullanılmasını sağlamış, kavram kargaşalarının önüne geçmiştir. Sadece bu hizmeti bile onun Türk eğitimcilerinin yüreğinde yer etmesine yetmektedir. Nur içinde yatsın. Değerli eşi eğitimci Naciye Öncül’e, çocuklarına ve bütün eğitimcilere başsağlığı dileriz...